

tom, neboť vnucený správce byl oprávněn podle § 109 ex. ř. dáti Jiřímu P-ovi výpověď, aniž k tomu potřeboval svolení exekučního soudu podle § 112 ex. ř., poněvadž tu jde o opatření, které náleží k obyčejnému hospodaření, a nejde o zařízení zvláštní důležitosti. Dal-li vnucený správce Jiřímu P-ovi výpověď a zanikl-li služební poměr vypršením výpovědní lhůty, nespadá do působnosti exekučního soudu (§ 109, 112 a 114 ex. ř.), by prohlásil, že výpověď vnuceného správce jest bezúčinná, jak dovolací stěžovatel Jiří P. navrhl. Nesejde ani na tom, že snad Jiřímu P-ovi vůbec neměla býti dána výpověď, když uznal výpověď, jak vnucený správce potvrdil. Že usnesení soudu první stolice nelze považovati za opatření podle § 114 prvý odstavec ex. ř. a že tudíž vymáhající věřitelce nebylo zabráněno, aby je nenapadla rekurse, vystihl již správně rekursní soud.

Čís. 12921.

K pojmu vyšších služeb nekupeckých nestačí, že zaměstnanec auto-správkárny snad vykonával dozor nad ostatními dělníky a že vyřizoval objednávky, pracoval-li v dílně i ručně. Záleží na tom, v čem se lišila jeho práce od prací ostatních v závodě zaměstnaných osob, zda šlo o činnost vybočující svou jakostí z rámce prací těchto osob, zejména zda byl vypraven určitým disposičním právem a rozhodovací mocí.

Důvody propuštění v § 82 živn. ř. nejsou uvedeny výčetmo.

Důvody § 27 čís. 2 a 4 zák. o obch. pom., i pokud se nekryjí s ustanoveními § 82 b) a f) živn. ř., stačí pro svou závažnost k okamžitému propuštění i podle živnostenského řádu.

Z nezdaru jediné práce vykonané po delším zaměstnání zaměstnance v zaměstnavatelově podniku nelze souditi na neschopnost zaměstnance, opravňující zaměstnavatele k okamžitému rozvázání služební smlouvy bez výpovědi.

I podle živnostenského řádu se vyžaduje k okamžitému propuštění pro neuposlechnutí příkazů zaměstnavatelových, by neuposlechnutí bylo trvalé, leč že by šlo o takový ojedinělý případ, který by již sám o sobě nasvědčoval tomu, že zaměstnanec nemíní konati ujednané práce.

Trvalé zanedbávání převzatých povinností zaměstnancem (§ 27 čís. 4 zák. o obch. pom., § 82 f) živn. ř.), musí se jevití ve vůli zaměstnance nekonati ujednané práce, nikoliv však v pouhé liknavosti a pohodlnosti, kterou by snad bylo lze odstraniti náležitým napomenutím.

(Rozh. ze dne 19. října 1933, Rv II 896/31.)

Žalobce byl vedoucím mechanikem v autosprávkárně žalovaného za týdenní mzdu 300 Kč se čtrnáctidenní výpovědí. Byv žalovaným bez výpovědi propuštěn, domáhal se žalobce na něm zaplacení mzdy za čtrnáctidenní výpovědní lhůtu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, maje za to, že se propuštění žalobce stalo právem, vzhledem k § 27 čís. 2 a 4 zák. o obch. pom. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Odvolací soud nesdílí názor soudu první stolice, že jest služební poměr žalobce u žalovaného posuzovati podle

zákona o obchodních pomocnících, ježto z výpovědi svědků i z přednesu stran jest zjištěno a plyne, že žalobce nekonal ani kupecké, ani převážně vyšší služby, jež by bylo lze podřaditi § 1 zák. o obch. pom., nýbrž byl vedoucím technické práce v závodě žalovaného, také sám ručně pracoval, takže byl předním dělníkem nebo mistrem, na nějž jest použití ustanovení živnostenského řádu z roku 1859 a co do podmínek, za nichž lze zaměstnance bez výpovědi propustiti, ustanovení občanského zákona (§ 1162). Podle tohoto ustanovení může zaměstnanec býti bez výpovědi propuštěn »z důležitých důvodů«, jež zákon blíže nerozvádí, a lze použití obdobně ustanovení živnostenského řádu, jenž je má v § 82 výčetmo uvedeny a z nichž podle výsledků průvodního řízení v tomto sporu bylo by lze uplatňovati důvody odst. b) a f). Podle přesvědčení odvolacího soudu není však prokázán ani jeden z těchto důvodů: Nelze míti za to, že se žalobce ukázal neschopným k ujednané práci, protože, jak prokázáno, byl zaměstnán u žalovaného od 3. srpna 1930 do 9. února 1931, tedy plných šest měsíců, a neschopnost v té době by žalovaný byl musel již dávno seznati a ovšem ihned uplatňovati, nikoli teprve po půl roce, když již žalobce u něho bez závady pracoval, náhle prohlásiti, že jest neschopen k práci. Ostatně ani žalovaný sám jako strana slyšen neuplatňoval neschopnost k práci, spíše liknavost projevenou žalobcem krátce před okamžitým propuštěním. Zbýval by druhý důvod podle odst. f) totiž, že trvale své povinnosti zanedbával. Ani tento důvod nelze tu uplatniti, ježto předpokládá, že se zanedbávání povinností děje trvale, tedy buď delší dobu nebo se opakuje, což nebylo ve sporu zjištěno. Žalovaný sice tvrdil, že již jednou dal žalobci řádnou výpověď, protože neobyčejně dlouho spravoval magnet, ale tuto výpověď pak dohodou spolu urovnali. Tímto urovnáním jest onen případ zanedbání povinností z pracovního poměru, ač-li o něm lze vůbec mluvit, pokládati za vyřízený dohodou stran, takže pro nový případ nepřichází v úvahu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání je opřeno o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), které spatřuje dovolatel především v tom, že odvolací soud posuzoval služební poměr žalobcův podle předpisů živnostenského řádu, ač se na žalobce vztahují předpisy zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. K vyřešení otázky, zda žalobce konal vyšší služby nekupecké po rozumu §§ 1 a 2 tohoto zákona a zda jest proto důvodnost jeho okamžitého propuštění posuzovati podle zákona o obchodních pomocnících, či podle zákona živnostenského, nedostává se dovolacímu soudu potřebných zjištění, neboť nestačí k pojmu vyšších služeb nekupeckých, že žalobce snad vykonával dozor nad ostatními dělníky a že vyřizoval objednávky, když, jak zjištěno, v dílně žalovaného i ručně pracoval. Aby bylo lze posouditi, zda lze žalobce zařaditi do skupiny osob, jež konají vyšší služby nekupecké, bylo by třeba zjistiti, v čem se lišila žalobcova práce od prací ostatních v závodě žalovaného zaměstnaných osob, zda šlo tudíž u ža-

lobce o činnost vybočující svou jakostí z rámce prací těchto osob, zejména, zda žalobce byl vypraven určitým disposičním právem a rozhodovací mocí. Lze však věc rozhodnouti, aniž třeba předem zjišťovati, zda žalobce konal vyšší služby nekupecké, neboť se dojde k těmž výsledku, ať se sporná věc posuzuje podle ustanovení § 27 čís. 2 a 4 zák. o obch. pom., jak činí dovolatel a prvý soud, anebo podle § 82 b) a f) živn. ř., jehož se dovolává žalobce a napadený rozsudek. Důvody propuštění § 82 živn. ř. nejsou uvedeny výčetmo, jak míní napadený rozsudek, nýbrž jen příkladmo (srov. rozh. čís. 8216 sb. n. s.), takže, kdyby tu byly důvody § 27 čís. 2 a 4 zák. o obch. pom., i pokud se nekryjí s ustanoveními § 82 b) a f) živn. ř., stačily by pro svou závažnost k okamžitému propuštění i podle živnostenského řádu. Dovolatel má za to, že byl oprávněn propustiti žalobce ihned ze služby především proto, že byl žalobce k vykonávání převzatých prací neschopný (§ 27 čís. 2 zák. o obch. pom. a § 82 b) živn. ř.). Neschopnost vyvozuje dovolatel z jediného před propuštěním žalobce se sběhnuvšího případu, že totiž žalobce, jak je také zjištěno, se zaměstnával po tři dny před propuštěním sestavováním starteru a dynama, kteroužto práci vykonal po propuštění žalobce svědek Josef R. za jednu hodinu. Než, uváží-li se, jak na to správně poukazuje napadený rozsudek, že žalobce byl u žalovaného zaměstnán od 3. srpna 1930 do 9. února 1931, tedy plných šest měsíců, že tedy dovolatel, byl-li žalobce neschopný k ujednaným pracím, musil to již dávno seznati, nelze z nezdaru jediné po delším zaměstnání žalobce v podniku žalovaného vykonané práce souditi na neschopnost žalobcovu po rozumu uvedených zákonných ustanovení, která by opravňovala dovolatele k okamžitému rozvázání smlouvy služební bez výpovědi. Stalo se proto okamžité propuštění žalobce pro neschopnost bezdůvodně. Než dovolatel má za to, že byl oprávněn propustiti žalobce ihned bez výpovědi i proto, že žalobce dne 9. února 1931 neuposlechl jeho příkazu, aby opravil diferenciál. Je zjištěno, že žalovaný skutečně žalobci dal takový rozkaz před jeho propuštěním, a že žalobce neprovedl rozkaz ten, nýbrž se věnoval pracím jiným. Žalobce jako strana vysvětlil neuposlechnutí příkazu žalovaného tím, že přišel po daném mu příkazu do správárny Jaroslav S., žádaje opravu ložiska, a že se proto do této práce pustil a po jejím ukončení pak pracoval na dohotovení starteru. Zda tomu tak bylo, jak žalobce uvedl při nepřisežném výslechu, není zjištěno. Než okolnost ta nevadí, ježto i neuposlechnutí příkazů zaměstnavatelových zaměstnancem podle § 27 č. 4 zák. o obch. pom. musí býti trvalé, proto i podle živnostenského řádu nutno vyžadovati k okamžitému propuštění, by neuposlechnutí bylo trvalé, leč že by šlo o takový ojedinělý případ, který by již sám o sobě nasvědčoval tomu, že zaměstnanec nemíní konati ujednané práce. Nic takového však neplyne ze zjištění nižších soudů, takže tu není ani tohoto dalšího, dovolatelem uplatňovaného důvodu k okamžitému propuštění žalobce. Konečně má dovolatel za to, že byl oprávněn propustiti ihned žalobce, poněvadž zanedbával trvale své povinnosti podle § 27 čís. 4 zák. o obch. pom., pokud se týče § 82 f) živn. ř. V tomto směru poukazuje dovolatel v dovolání jen na to, že žalobce pracoval nanejvýš lidnavě a pohodlně a ostatní dělníky, zejména pak učně v práci zdržoval, a práci, kterou jiný vykonal za jednu hodinu, nevykonal ani ve třech

dnech. K poslední okolnosti lze přihlížeti jen jako k nezpůsobilosti k ujednané práci a byla o ní již řeč. Ostatní vytýkané okolnosti nemohou založiti důvod k okamžitému propuštění žalobce, neboť jsou to skutečnosti, které musil dovolatel již dříve než za šest měsíců seznati a kromě toho nelze je ani podřaditi pod pojem trvalého zanedbávání převzatých povinností, neboť trvalé zanedbávání převzatých povinností musí se jeviti ve vůli zaměstnance nekonati ujednané práce, ne však v pouhé liknavosti a v pohodlnosti, kterou by snad bylo lze odstraniti náležitým napomenutím. Ježto okamžité propuštění žalobce se stalo bezdůvodně, přísluší žalobci požadovaný plat za lhůtu výpovědní (§ 31 zák. o obch. pom., pokud se týče § 84 živn. ř.) a nepochybil proto odvolací soud, vyhověv žalobě.

Čís. 12922.

Nejde o slib darovací, nýbrž o slib tvořící součást námezdní smlouvy, slíbila-li zaměstnavatelka zaměstnankyni, zůstane-li ve službě, při provdání krávu, zařízení s peřinami a, že jí vystrojí svatbu.

Nemá-li zaměstnankyně, provdávši se již, zájmu na tom, by jí bylo plněno in natura, jest oprávněno její žádání peněžitého plnění místo vystrojení svatební hostiny a slibu zařízení s peřinami.

(Rozh. ze dne 19. října 1933, Rv II 46/32.)

Žalobkyně byla po leta zaměstnána u žalované jako služka s měsíčním platem 180 Kč. Služební poměr byl rok od roku prodlužován, při čemž žalovaná slibovala žalobkyni, že, zůstane-li u ní ve službě, jí dá zařízení s peřinami, krávu a že jí vystrojí svatbu. Žalovaná vyplatila žalobkyni při jejím sňatku hotově 1250 Kč a dala jí 2 q žita v ceně 200 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalované zaplacení dalších 3000 Kč vzhledem k onomu slibu žalované. *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* žalobu zamítl, maje za to, že šlo o slib darovací, jenž pro nedostatek formy notářského spisu byl neplatný. *O d v o l a c í s o u d* napadený rozsudek potvrdil. *D ů v o d y*: Nelze sice sdíleti názor prvního soudu, že šlo o ryzí darovací slib, jež by bylo posuzovati podle § 943 obč. zák. Vzhledem k přednesu žalobkyně, že jí žalovaná, počínajíc rokem 1925 vždy při obnovení služební smlouvy i při jiných příležitostech slibovala, by jí přiměla k setrvání ve službě, že jí, až se bude vdávati, dá, zůstane-li, zařízení s peřinami a krávu a že jí vystrojí svatební hostinu, — jest míti spíše za to, že tuto přípověď a úmluvu nelze posuzovati podle předpisů o smlouvě darovací, nýbrž podle předpisů o smlouvě služební. Přes to bylo žalobu zamítnouti, ježto žalobní žádost o zaplacení *p e n ě ž i t é* částky není právně odůvodněna skutkovým přednesem žalobním. Mělo býti především žalováno o dodání krávy a o zařízení s peřinami, a k žádosti o zaplacení peněžité hodnoty příslibených předmětů měl býti vzat zřetel jen jako k žádosti eventuální.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu *p r v é s t o l i c e*, by o ní dále jednal a znovu rozhodl.